ཐབས་ཅིག་མཆི་བར་བགྱི། I, as well, will go together with you. {LVS} ▪ གོང་ངམ། གོང་ཁྲིར་རམ། གོང་རྩལ་ལམ། ལྷོངས་ས་མ། དགོན་པའི་ཕྱོགས་ས་མ། རིའི་སྒྲན་ལྷོངས་ས་མ། ཕོ་བྲང་འགོར་དེར། བཙུན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ས་འི་ལྷ་མོ་བརྟན་མ་བདག་མཆི་བར་བགྱི་བོ། O Venerable Bhagavān, I, Dṛḍha the earth goddess, will go to those places—whether villages, cities, market towns, the countryside, forest retreats, mountain caverns, or palaces.

མཆི་(བར་)འགྲུར། ▫ *perf.* to go ▫ *{SPP} gacchati* ▹ གང་གིས་བཟང་འགྲོར་མཆི་འགྲུར་ལགས། How would someone go to a blissful transmigration? {SPP}

COLLOC.:

ཡིད་དུ་མཆི། ཡིད་དུ་མཆིས། (ཡིད་དུ་མཆིད།) ཡིད་དུ་མཆི། ▫ to be gratifying to the mind; to be pleasing ▪ *{Negi} manoramaṃ*

སྲིད་པར་མཆི། སྲིད་པར་མཆིས། སྲིད་པར་མཆི། ▫ to come back; to return

མཆིས།[1] II མཆིས། མཆིས།

to exist ▹ ཉེས་ཚོགས་མཆིས་ན་… If there exist any faults, ... {JAK} ▪ བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། དེ་ལ་གལ་ཏེ་གཟུགས་མཆིས་ན། … If whatever merit of the mind of enlightenment existed as a form, ... {ALP}

neg. **to not be** ▹ འཐབ་ཀྱོལ་མ་མཆིས་པ། There are those who are not combative. {NPG}

COLLOC.:

བག་མཆིས། བག་མཆིས། བག་མཆིས། ▫ to be attentive ▪ *{SPP} apramatto bhavati (= bag mchis par 'gyur)* ▹ བག་མཆིས་པར་ཅི་ཇི་ལྟར་འགྱུར། How would [one] be attentive? {SPP}

བླ་ན་མཆིས། བླ་ན་མཆིས། བླ་ན་མཆིས། ▫ to be surpassable ▹ བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དེ་འང་བླ་ན་མཆིས་པ། སྐབས་མཆིས་པ། དྲང་བའི་དོན། ཐོད་པའི་གཞིའི་གནས་ལུ་ཀྱང་པ་ལགས། That wheel of doctrine turned by the Bhagavān is surpassable, affords an occasion [for refutation], is of interpretable meaning, and serves as a basis for controversy. {Saṃ}

མཆིས།[2] VIII མཆིས། མཆིས།

to have; to be in possession (of); to be filled (with) ▹ བདག་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སེམས་ཞེས་བགྱི་བའི་གཟུངས་སྔགས་མཆིས། I am in possession of the *dhāraṇī* called "The Mind of Great Compassion." {AMD} ▪ འགོན་མཆིས་པའི་དགྲའི་སྡུག་པར་འཆི་བར་མི་འགྱུར་བ། [By reciting this mantra, you] will not die in the arms of enemies who are filled with malice. {AMD}

neg. **to not have** ▹ དེ་ལ་མཐའ་ནི་མ་མཆིས་སོ། This [offering] has no limit. {ALP} ▪ གཟུགས་ཟུ་མ་མཆིས་པས་ན་… Since form does not have a limit, ... {PW8}

COLLOC.:

ཤེན་ཏུ་མཆིས། ཤེན་ཏུ་མཆིས། ཤེན་ཏུ་མཆིས། ▫ to take possession (of) ▪ *(upa-√labh): {BSS} upalabhyate* ▹ ཕྱི་ལམ་གྱི་ཡུལ་གྱི་བུད་མེད་བཟང་མོ་འདང་ཤེན་ཏུ་མ་མཆིས་ཤེང་མི་དམིགས་ལགས། [A man, in actuality,] neither sees nor takes possession of that most beautiful woman of the land who was [previously seen] in a dream. {BSS}

མཆེད། III མཆེད། མཆེད།

to increase

མཆོང་། III མཆོངས། མཆོང་།

to jump; to leap (into) ▫ *(√pat): {PU} patana* ▹ རི་བོང་གིས་ཆོས་བསྟན་ནས་མགོན་ཕྱིར་མེར་མཆོངས་པའོ། The rabbit, having taught the Dharma, jumped into the fire for the sake of the travelers. ▪ རི་ལས་མཆོང་… Jumping from a mountain, ... {PU} ▪ བུ་རྣམས་རྒྱལ་པོ་ལ་བཅོལ་ནས་ཆུ་ཀླུང་དུ་མཆོངས། Having entrusted his sons to the king, he jumped into the river. {A4C-C} ▪ ཤྭ་ཀ་པ་དང་། འཇིགས་པ་མེད་པར་